

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004101

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудкова Анастасія Віталіївна

2. Anastasiia V. Hudkova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-0097-7296

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 42204 (053 Психологія)

Дата захисту: 26-12-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11321

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.45

Тема дисертації:

1. Особливості аксіологічної сфери поліцейських з різним бойовим досвідом
2. Features of Stress Coping Among Police Officers in Wartime

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичний аналіз і емпіричне дослідження аксіологічної сфери поліцейських в умовах війни. Розглянуто природу та динаміку особистісних цінностей і смислів в екстремальних умовах; встановлено, що аксіологічна (ціннісно-смилова) система особистості виступає системоутворювальним чинником адаптації правоохоронців до критичних ситуацій. Зокрема, показано, що конфігурації цінностей визначають професійну ідентичність, стратегії подолання, моральну стійкість і ефективність працівників поліції у бойових умовах. У роботі квазібойовий досвід поліцейських концептуалізовано як опосередковану участь у війні (служба за підвищеної загрози без прямого вогневого контакту) і виокремлено як самостійну категорію з притаманними аксіологічними наслідками. Поліцейські в сучасних умовах війни змушені діяти під тривалими загрозами та в умовах моральної невизначеності, що неминуче трансформує їхню ієрархію базових цінностей, смисложиттєві орієнтації та професійні настанови. Екстремальні ситуації (масові бойові дії, теракти, евакуація цивільних, ліквідація наслідків обстрілів тощо) спричиняють у правоохоронців хронічний стрес і можуть призводити до посттравматичних розладів, що вимагає психологічної адаптації та

переосмислення життєвих пріоритетів для збереження психічного здоров'я і професійної ефективності. Поліцейські відіграють провідну роль у забезпеченні правопорядку та громадської безпеки під час війни. Їхня здатність зберігати стійкість перед обличчям надзвичайних обставин впливає на загальну стабільність у суспільстві. У дисертації вперше введено й теоретично обґрунтовано поняття «квазібойового досвіду» як такого, що передбачає воєнне залучення поліцейських, їх опосередковану участь у війні без прямого вогневого контакту, представлено його аксіологічні наслідки та визначено методологічні орієнтири для вимірювання. Реалізовано дворівневе емпіричне дослідження на підставі зовнішньої стратифікації за бойовим досвідом та внутрішньої кластеризації за ціннісними показниками, що дозволило інтегрувати контекстуальні відмінності та індивідуальну психологічну варіативність. Було сформовано та статистично верифіковано типологію аксіологічних профілів поліцейських («Гуманістичний професіонал», «Обов'язковий адаптант», «Мобілізований реаліст») на основі факторно-кластерного аналізу. Емпірично доведено системний зв'язок між рівнем бойового/квазібойового досвіду та належністю до певного аксіологічного профілю, що засвідчує закономірний перехід від цінностей зростання до захисно-прагматичних орієнтацій. Також встановлено профільно-специфічні закономірності: у мобілізаційному профілі спостерігається вищий рівень посттравматичного зростання, тоді як гуманістичний профіль характеризується інтегративними смислами та більшою цілісністю смисложиттєвих орієнтацій. У дисертації запропоновано аксіологічно зорієнтовані практичні рекомендації у форматі диференційованої модульної програми (без бойового, квазібойовий, бойовий досвід) із логіко-структурною моделлю та загальними індикаторами ефективності та післяпрограмною екосистемою підтримки. Набули подальшого розвитку сучасні наукові уявлення про механізми аксіологічної адаптації поліцейських у війні – від гуманістично-розвивальної моделі через нормативно-адаптивну до захисно-прагматичної, із фіксацією смислових компенсаторних і мобілізаційних процесів; концепту аксіологічного потенціалу як внутрішнього ресурсу особистості, що поєднує її базові цінності, моральні установки й професійну мотивацію та забезпечує етичність і ефективність діяльності навіть за високого рівня стресу; підхід до розуміння посттравматичного зростання як диференційованого результату: від смислової інтеграції (гуманістичний тип) до функціональної мобілізації (мобілізований тип).

2. The dissertation presents a theoretical analysis and empirical investigation of the axiological sphere of police officers in wartime conditions. It examines the nature and dynamics of personal values and meanings under extreme circumstances and establishes that the axiological (value-meaning) system of personality serves as a system-forming factor in law-enforcement officers' adaptation to critical situations. The study demonstrates that value configurations determine professional identity, coping strategies, moral resilience, and the effectiveness of police officers in combat settings. In the dissertation, quasi-combat experience is conceptualized as indirect participation in warfare (service under conditions of elevated threat without direct armed engagement) and is defined as an independent category with specific axiological consequences. In the current context of war, police officers operate under prolonged threats and moral uncertainty, which inevitably transform their hierarchy of basic values, life meanings, and professional attitudes. Extreme situations (mass hostilities, terrorist attacks, evacuation of civilians, response to shelling, etc.) cause chronic stress among officers and may lead to post-traumatic disorders, requiring psychological adaptation and re-evaluation of life priorities to preserve mental health and professional effectiveness. Police officers play a leading role in ensuring law and public safety during wartime. Their ability to maintain resilience under extraordinary circumstances directly affects social stability as a whole. For the first time, the dissertation introduces and theoretically substantiates the concept of quasi-combat experience as a form of military involvement of police officers—indirect participation in war without direct fire contact—outlining its axiological consequences and methodological criteria for measurement. A two-level empirical design was implemented, combining external stratification by combat experience with internal clustering by value indicators, which enabled the integration of contextual differences and individual psychological variability. A typology of police officers' axiological profiles—"Humanistic Professional," "Obligatory Adaptor," and "Mobilized Realist"—was developed and statistically verified through factor-cluster analysis. The results empirically confirm a systemic relationship between the level of combat/quasi-combat experience and membership in a particular axiological profile, demonstrating a regular trajectory of value transformation from growth-oriented to

protective-pragmatic orientations. The study also revealed profile-specific patterns: the mobilized profile shows higher levels of post-traumatic growth, while the humanistic profile is characterized by stronger meaning integration and a more coherent system of life orientations. The dissertation proposes axiologically oriented practical recommendations in the form of a differentiated modular program (for non-combat, quasi-combat, and combat experience groups) with a logic-structural model, general effectiveness indicators, and a post-program support ecosystem. The research further develops modern theoretical conceptions of axiological adaptation mechanisms among police officers during war-tracing transitions from a humanistic-developmental model through a normative-adaptive to a protective-pragmatic one, highlighting compensatory and mobilizing meaning-making processes. It advances the concept of axiological potential as an inner resource that integrates fundamental values, moral orientations, and professional motivation, ensuring ethicality and effectiveness even under high stress. The study also refines understanding of post-traumatic growth as a differentiated outcome—from meaning integration (humanistic type) to functional mobilization (mobilized type).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гудкова А.В. Бойовий досвід як фактор професійної життєстійкості поліцейських. Габітус. 2025. №72, Т.2. С. 91-95.
- Гудкова А.В. Ціннісно-сміслова сфера як модератор психоемоційного стану поліцейських у бойових умовах. Ментальне здоров'я. 2025. № 2. С. 15-19.
- Гудкова А.В. Емоційне вигорання в контексті бойового досвіду у поліцейських. Наукові перспективи. 2025. № 4(58). С. 1579-1589.
- Твердохвалова Ю.Л., Гудкова А.В. Проблематика ціннісно-сміслової сфери військовослужбовців у психологічних студіях. Перспективи та інновації науки. 2025. № 3(49). С. 1381-1392.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Яна Сергіївна
2. Yana Ponomarenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3374-3930

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571096**Місцезнаходження:** пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бойко-Бузиль Юлія Юріївна

2. Yuliia Y. Boiko-Buzyl

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.06, 19.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1715-4327**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=NjBFwLcAAAAJ>**Повне найменування юридичної особи:** Національна академія внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08751177**Місцезнаходження:** пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Большакова Анастасія Миколаївна

2. Anastasiya M. Bolshakova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4343-6694**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди**Код за ЄДРПОУ:** 02125585**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нечітайло Ірина Сергіївна
2. Iryna Nechitailo

Кваліфікація: д. соц. н., професор, 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0656-0370

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Греса Наталія Володимирівна
2. Nataliya V. Gresa

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0517-4822

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Євдокімова Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Євдокімова Олена Олександрівна

